

Vastberaden en met de tomeloze energie hem eigen plaatste Luc Claessens als directeur Broederlijk Delen de voorbije tien jaar op de kaart. En dat was nodig, zo blijkt uit de talrijke getuigenissen bij zijn afscheid. Betrokkene vindt het inderdaad de hoogste tijd om nieuwe horizonten op te zoeken. Maar een bewegingsmens is hij altijd gebleven, eentje die de vrijwilliger altijd de ereplaats verleende.

Erik De Smet

‘Steeds jezelf uitvinden, zonder je te verloochenen’

LUC CLAESSENS

EERST even een persoonlijke herinnering. Midden jaren 1980 belandde bovengetekende als piepjonge Chiroleider in een cursus, geanimeerd door Luc Claessens, toen een van de grote namen bij Chiro. Bij wijze van oefening had Claessens een sporthal afgehuurd. Hij liet alle tuigen opstellen en daagde de cursisten uit om met dit alles een fantastische activiteit te bedenken én te organiseren. Een beeld van wat een coördinator kan zijn?

Na tien jaar Broederlijk Delen wisselt Luc Claessens deze week de post van directeur bij de vastencampagne voor die van coördinator in de Bijzondere Jeugdzorg. Het lijkt alsof hij eindelijk gaat waarvoor hij studeerde. „Toen ik afstudeerde als klinisch psycholoog, was er geen werk te vinden. De zwarte jaren van de jeugdwerkloosheid, weet je wel. Maar ik was actief in de Chiro en daar werd ik verleid om van mijn hobby – het jeugdwerk – mijn beroep te maken. Niet voor heel lang, want op het moment dat je eigen kinderen op een podium kunnen staan, moet je maken dat jij daar weg bent.”

– Met welke bestemming?

Ik had steeds het geluk om bruggen te mogen slaan met andere sectoren. In het jeugdwerk waren we ook begaan met armoede, migratie, milieu... En als secretaris van de Katholieke Jeugdraad had ik vaak contact met de overheid. Aldus kwam ik terecht bij Coprogram, zeg maar de vakbond van de ngo's. En van daaruit – veel sneller dan verwacht – bij Broederlijk Delen. Daar schrokken ze thuis van. De Wereldwinkler, tot daar. Maar Broederlijk Delen?

– Dat Broederlijk Delen is thans een van de grootste ngo's. Wat is het geheim van de organisatie?

Het mag gezegd dat we evenveel mensen bereiken als alle andere ngo's samen, en dat in alle uithoeken van het land. Broederlijk Delen is een organisatie van mensen ter plaatse, niet van beroepskrachten, en dus een beetje te vergelijken met de Chiro. Wij

spreken bewogen volwassenen aan die samen de hand aan de ploeg willen slaan. Je merkt dat duidelijk aan onze werkvormen, aan de solidariteitsmaaltijden, of aan het feit dat getuigen uit het Zuiden steeds te gast zijn bij een plaatselijke gemeenschap.

Broederlijk Delen wil actief zijn op een breed terrein, zowel met bewustmaking, informatie als met politiek lobbywerk. We lanceren een appèl om zelf wat te doen aan de wereldproblemen, door te werken aan je levensstijl. Een ander aspect is ongetwijfeld onze verankering, via onze partnerorganisaties, in de landen van het Zuiden. Probleem: deze ingewikkelde boodschap overbrengen is bepaald geen makkie. Dokters voor Afrika? Je daar iets bij voorstellen is stukken eenvoudiger.

– Wat zag u veranderen?

Broederlijk Delen is een organisatie met een behoorlijk lange traditie. Bij mijn aankomst heerste er onduidelijkheid. Organisaties met een respectabele leeftijd maken dat vaak mee, en dat is ook goed. Je moet je opnieuw uitvinden, zonder jezelf te verloochenen. Vandaag is Broederlijk Delen

professioneel uitgebouwd. De achterban verwacht dat ook. Als organisatie moet je tonen dat je alert bent voor de uitdagingen van vandaag.

– Als vastenactie is Broederlijk Delen van oudsher een kerkelijke organisatie. Nog altijd?

Wij geven mee vorm aan de Kerk in Vlaanderen. Een groot deel van de achterban is verbonden met de Kerk. Niet weinigen geven via ons hun kerkelijkheid vorm. Maar anderen moeten ook kunnen meedoen.

Broederlijk Delen is actief lid van Cidse, de koepel van katholieke vastenacties. De voorbije jaren won die aan belang. Nieuwe vormen van samenwerking ontstaan. Wij, maar ook onze Duitse en Britse collega's zijn actief in bijvoorbeeld Burkina Faso. Wel, laten we dan de krachten bundelen en informatie uitwisselen.

Wil je wat veranderen aan de grondstoffenpolitiek in Congo, dan is slechts een grensoverschrijdende aanpak zinvol. Het is mijn overtuiging dat de geslaagde campagnes van de toekomst internationale campagnes zullen zijn. De kwijtschelding van de schulden van de derde wereld was een goed voorbeeld. Momenteel heet de uitdaging klimaatverandering.

– In de loop van tien jaar veranderde veel in de Belgische ontwikkelingssamenwerking. Hoe ervoer u dat?

Wij zijn een trouwe speler in de koepel van 11.11.11, Centraal-Afrika was het thema waarvoor we met verschillende organisaties de handen in elkaar sloegen. Maar nog steeds zijn er te veel spelers op het terrein, is de versnippering te groot.

De overheid wil ons ook steeds meer dwingen in een onderaannemerschap en ons haar

prioriteiten opleggen. Dat drukt zich uit in minder partnerlanden. Deels is dat terecht, we kunnen niet overal actief zijn. Maar het is toch niet om dat het straatarme Haïti voor de Belgische overheid niet prioritair is, dat wij geen geld mogen zenden om er partners te ondersteunen. In Haïti heeft Broederlijk Delen een traditie. Ik zal er voor blijven knokken om belastinggeld tot daar te krijgen. Het is niet omdat wij overheidsgeld aanvaren, dat we louter haar plannen moeten uitvoeren.

– U bedoelt?

Ngo's in een keurslijf dwingen is fout. Wij moeten onze kritische rol blijven spelen. Broederlijk Delen wil voor minstens de helft afhankelijk zijn van schenkers en giften. Het feit dat zoveel duizenden je ondersteunen, geeft je gewicht, ook politiek.

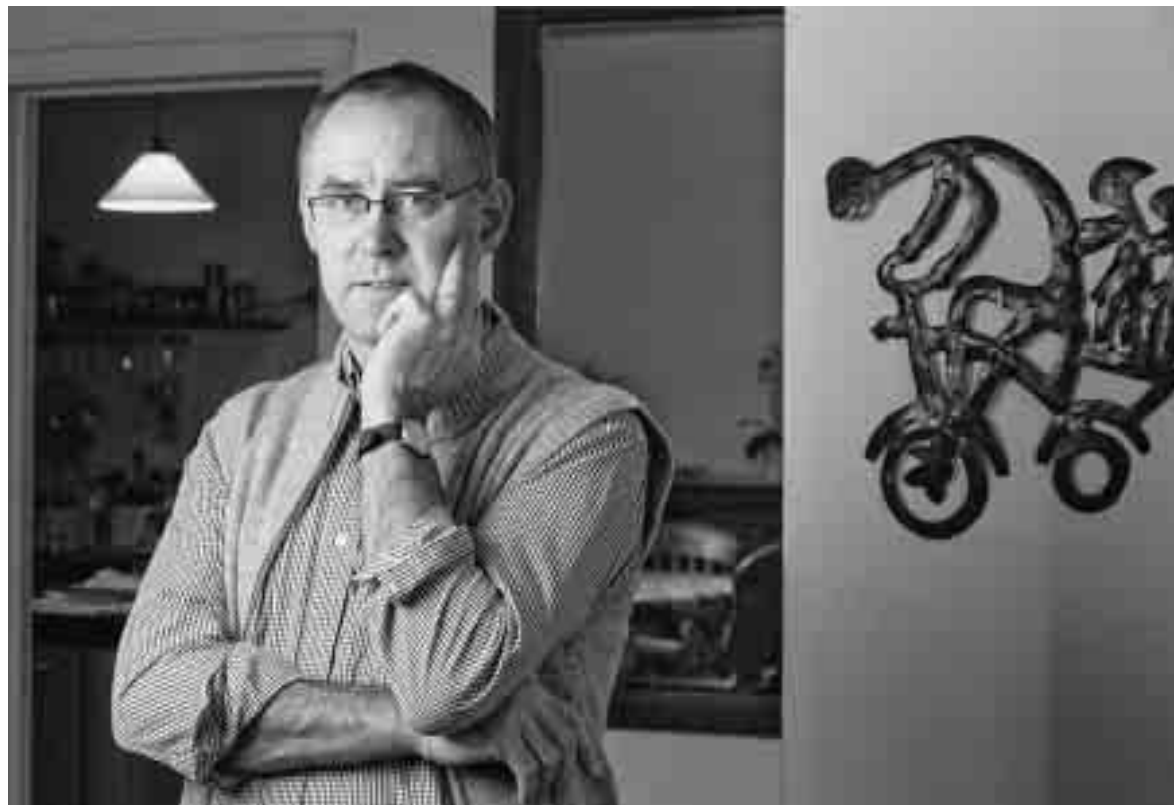
– Wat leerde u persoonlijk van uw tijd bij Broederlijk Delen?

Dat er nog steeds velen zijn die zich met passie en bezieling willen inzetten! Een van onze verwezenlijkingen is de inschakeling van vrijwilligers in ons beroepskader. Vrijwilligers met een professionele ingesteldheid geven je organisatie beslist een meerwaarde. In al onze diensten draaien nu vrijwilligers mee, en in de sector liggen er nog tal van mogelijkheden open. Tien jaar geleden werd een buitenlandse gast van Broederlijk Delen opgevangen door een beroepskracht. Wat doen we vandaag? We laten hem of haar onthalen door een ploeg vrijwilligers van ter plaatse. Zo leert betrokkene ook ons leven kennen. Geef je vrijwilligers de ruimte, dan komt er veel energie en bewogenheid vrij. Beroeps worden bevestigd door vrijwilligers, kunnen zich voeden aan hun bewogenheid.

– Uw drijfveer?

Altijd al was ik geboeid door de relatie tussen mens en samenleving. Vooral de kwetsbare mens gaat me ter harte. Groepen die zich daarvoor inzetten, dat is de biotoop waarin ik me het meest thuis voel. Ik geloof rotsvast dat er met ploegen van geëngageerde krachten veel mogelijk is. Hen samenbrengen, stimuleren, bemoeiden – dat zie ik als mijn levens taak.

Het is niet omdat het arme Haïti voor onze overheid niet prioritair is, dat wij met Broederlijk Delen er geen belastinggeld naar zouden sturen

Luc Claessens: 'Door vrijwilligers komt er veel energie en bewogenheid vrij.' © Frank Toussaint